



สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ

วันศุกร์ที่ 3 ธันวาคม 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

- (1) กระทู้ถาม (ไม่มี)
- (2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ไม่มี)
- (3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)
- (4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

4.1 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน พิจารณาเสร็จแล้ว

นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน นำเสนอรายงานว่า คณะกรรมการฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียต่อการดำเนินงานภาครัฐได้มีโอกาสรับทราบและเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ และมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและความคิดเห็นของประชาชนที่หลากหลายจะเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการตัดสินใจของภาครัฐ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนล้วนถูกบัญญัติไว้ให้เป็นสิทธิของประชาชน และได้รับการรับรองและคุ้มครองไว้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หลายมาตรา โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนมีประโยชน์ต่อภาครัฐในหลายด้าน ทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการบริหารงานของภาครัฐ เพราะจะทำให้ภาครัฐมีข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการจากประชาชนโดยตรง ทำให้การตัดสินใจตอบโจทย์ปัญหาความต้องการของประชาชนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในหลายด้านจะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐที่ได้มีข้อมูลข้อเท็จจริงในเชิงลึกและกว้างขวางมากขึ้น เพื่อทำให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจของภาครัฐมีข้อมูลที่ครบถ้วนรอบด้านมากขึ้น และเพื่อลดการใช้ทรัพยากรภาครัฐ ทั้งบุคลากรและงบประมาณในการพิจารณาศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐและประชาชน อันเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เชื่อใจ และการยอมรับมากขึ้นในหมู่ประชาชนและส่งเสริมสิทธิของประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัว สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและทำให้ประชาธิปไตยในประเทศเข้มแข็งขึ้น โดยคณะกรรมการฯ ได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้น พิจารณาศึกษาปัญหาและอุปสรรค

เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำเนินนโยบายของรัฐที่อาจจะเกิดผลกระทบกับประชาชน รวมทั้งศึกษาแนวทางส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญให้มีประสิทธิภาพ และให้ประชาชนรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะในความครอบครองของรัฐมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพิจารณาศึกษาการจัดทำร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนจำนวน 5 ฉบับ ประกอบด้วย 1) ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. 2) ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. 3) ร่างพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. 4) ร่างพระราชบัญญัติการประชุมสาธารณะ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และ 5) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

นายวราภพ วิริยะโรจน์ อดีตรองประธานคณะกรรมการการพัฒนากิจการการสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน นำเสนอรายงานว่า คณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนจำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างทั่วถึงและสะดวกมากขึ้น และประชาชนจะสามารถมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยยึดหลักการที่สำคัญว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีใช้ข้อมูลความลับราชการและข้อมูลส่วนบุคคล ควรจะต้องถูกเปิดเผยโดยมีต้องร้องขอ และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ผ่านช่องทางระบบดิจิทัลโดยสะดวก

2. ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. เพื่อรับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะในทุกกระดับ ทั้งการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นตามช่วงระยะเวลาและเมื่อจะมีการดำเนินการในนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อส่วนได้ส่วนเสียสำคัญของประชาชน และมีกลไกรับรองกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และร่วมตรวจสอบกระบวนการมีส่วนร่วม ให้มีความเหมาะสมได้รวดเร็วขึ้น

3. ร่างพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อปรับปรุงให้หน่วยงานรัฐ มีกำหนดการและวิธีการที่ชัดเจนในการปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะบนระบบดิจิทัล และเพื่อให้มีศูนย์กลางการมีส่วนร่วมของประชาชน บนระบบดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกในการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัลได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

4. ร่างพระราชบัญญัติการประชุมสาธารณะ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เพื่อปรับปรุงให้เป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิในการชุมนุมโดยสงบของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ เพราะการประชุมเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแสดงออกที่จะสนับสนุน เรียกร้อง หรือคัดค้าน ของประชาชน ต่อการดำเนินงานของภาครัฐ และเพื่อให้เป็นกฎหมายที่คุ้มครองการชุมนุมให้สอดคล้องกับหลักการสากลมากขึ้น

5. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อปรับปรุงให้ลดความซ้ำซ้อนกับประมวลกฎหมายอาญา ปรับปรุงให้กฎหมายมีความเหมาะสมกับบริบทสังคมดิจิทัลและให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากขึ้นและเพื่อคุ้มครองการใช้ สิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชน

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สมาชิกฯ เห็นด้วยกับคณะกรรมการฯ ในการนำเสนอร่างกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายทั้ง 5 ฉบับ ควรมีการปรับเปลี่ยนแก้ไข ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นการเริ่มต้นให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถตรวจสอบในการดำเนินงานของรัฐบาลได้ โดยเสนอแนะให้คณะกรรมการฯ ศึกษาเพิ่มเติมในมาตรา 253 หมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ระบุถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานประชาธิปไตยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยด้านข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น รัฐบาลกลับไม่ให้ความร่วมมือ มีการปกปิดข้อมูล ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ยาก ซึ่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น สำหรับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นั้น รัฐบาลมีการใช้งบประมาณกว่า 350 ล้านบาท แต่ไม่ปรากฏว่ารัฐบาลได้ทำจริงหรือไม่ ซึ่งรัฐบาลควรให้ความสำคัญและชี้แจงได้ว่า มีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร ด้านพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. คณะกรรมการฯ ได้นำทบทวนของมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สอบถามคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของรัฐบาลหรือไม่ เพราะเป็นบทบัญญัติที่รัฐบาลละเลยและไม่ได้สนใจขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยไม่มีการสนับสนุนงบประมาณให้มีการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ทั้งนี้ รัฐบาลควรมีมาตรการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังมีการกีดกันในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนที่เห็นต่าง และควรมีกฎระเบียบแนวทางในการจัดการหน่วยงานรัฐ กำหนดบทลงโทษหน่วยงานนั้น ๆ และควรบูรณาการหน่วยงานภาครัฐเพื่อตอบโจทย์นโยบาย 4.0 อาทิ การยกเลิกการใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน อีกพระราชบัญญัติหนึ่งที่สำคัญคือพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งรัฐบาลควรอำนวยความสะดวกให้เกิดสิทธิเสรีภาพกับประชาชนอย่างแท้จริง และควรเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยไม่จำเป็นต้องให้ประชาชนขออนุญาตในการใช้พื้นที่ แสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ ปัจจุบันหากหน่วยงานรัฐไม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่ ประชาชนจะถูกดำเนินคดี ซึ่งเป็นการสะท้อนและบั่นทอนการเป็นประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นหากจะแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ ต้องเน้นย้ำให้เห็นว่าการมีสิทธิขั้นพื้นฐานนั้นเป็นรากฐานของประชาธิปไตย ส่วนพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นั้น สมาชิกฯ ไม่เห็นด้วยที่รัฐบาลนำมารวมกับกฎหมายด้านความมั่นคง เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งเน้นเพียงเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลเท่านั้น อีกทั้งในรายงานกรรมการทบทวนเรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการติดต่อภาพและเผยแพร่ในระบบคอมพิวเตอร์ด้วย

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ชี้แจงว่า ในเรื่องของขอบเขตของอำนาจศาลที่มีสมาชิกฯ แนะนำให้ไปศาลแพ่งเพราะศาลปกครองไม่มีครอบคลุมทุกจังหวัดนั้น หน้าที่ดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจของศาลปกครองไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลแพ่ง และการที่ศาลปกครองไม่ได้มีสาขาที่ครอบคลุมทุกภูมิภาคทุกจังหวัดนั้นเป็นเรื่องที่เราจะต้องขยายพื้นที่ให้ศาลปกครองได้ไปทำหน้าที่ได้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ ส่วนเรื่องการเสนอร่างกฎหมายของคณะกรรมการฯ นั้น ไม่มีส่วนใดเลยที่เป็นการสนับสนุนให้มีการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยร่างกฎหมายนี้มีเนื้อหาให้เจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รักษาความสงบเรียบร้อยในการชุมนุมอย่างละมุนละม่อม และไม่ใช้กำลังในการสลายการชุมนุม อีกทั้งเจ้าหน้าที่จะไม่สามารถเข้าไปสลายการชุมนุมได้เพียงเพราะผู้ชุมนุมไม่ได้แจ้งการชุมนุมล่วงหน้าได้ เนื่องจากหากทำเช่นนั้นจะเกิดการปะทะและจะเกิดความรุนแรงขึ้น โดยการแจ้งการชุมนุมนั้นตามหลักสากลแล้วเป็นไปเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบและเตรียมความพร้อมที่จะดูแลความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้แก่ผู้ชุมนุม เช่น การจัดถนน จัดการจราจร เป็นต้น

นายวรภพ วิริยะโรจน์ อดีตรองประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ชี้แจงว่า เห็นด้วยกับการตั้งข้อสังเกตของสมาชิกฯ ว่ากฎหมายหลายฉบับของประเทศไทยจะต้องมีการทบทวนกฎหมายทุก ๆ 5 ปี เพื่อให้กฎหมาย มีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นหน้าที่ของ ฝ่ายนิติบัญญัติที่จะต้องช่วยกันสะท้อนไปยังรัฐบาลเพื่อให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่รองรับในประเด็นนี้ไว้ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้มีการศึกษาปัญหาไม่เพียงแค่บทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้นแต่ได้มีการเชิญ ประชาชนที่ประสบปัญหาโดยตรงมาให้ข้อคิดเห็น และเห็นด้วยในเรื่องของการสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่จะต้องเกิดจากการสร้างจิตสำนึกที่ว่า ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศ ซึ่งรัฐเป็นเพียงตัวแทน ของประชาชนในการดำเนินหน้าที่บริการสาธารณะให้แก่ประชาชนเท่านั้น สำหรับเรื่องการกระจายอำนาจนั้น คณะกรรมการฯ เห็นด้วยเนื่องจากการกระจายอำนาจเป็นการคืนอำนาจกลับไปสู่ประชาชนให้มีส่วนร่วมกับการ บริหารท้องถิ่นโดยตรง ส่วนเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะหรือการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยตรงนั้น ในร่างกฎหมายทั้ง 5 ฉบับนี้ ได้บัญญัติไว้ค่อนข้างชัดเจนว่า หน่วยงานรัฐทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานราชการส่วนกลาง หน่วยงานท้องถิ่น หรือหน่วยงานพิเศษใด ๆ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้เกิดการตรวจสอบได้และต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยตรงเป็นระยะเพื่อให้ประชาชนสามารถสะท้อนเจตจำนงในฐานะผู้เสียภาษีกลับไปยังหน่วยงานภาครัฐได้ อย่างไรก็ตาม หลังจากนี้จะได้นำร่างกฎหมายทั้ง 5 ฉบับนี้ ซึ่งมี 2 ร่างที่ได้เสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรแล้ว คือ ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเหลืออีก 3 ฉบับ ซึ่งจะได้นำเสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ต่อไป ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นไม่ใช่เพียงแค่การนำเสนอร่างกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น แต่ยังคงต้องเกิดการรณรงค์และการสนับสนุนจากทั้งผู้แทนของประชาชนและประชาชนทุกคนร่วมกัน เพื่อผลักดันในการเพิ่มอำนาจของประชาชนและเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน และทำให้อำนาจสูงสุด เป็นของประชาชน

นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ชี้แจงว่า จากคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของ สมาชิกฯ ทั้งเรื่องของการปรับปรุงกฎหมายซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและยังมี กฎหมายอีกหลายฉบับที่อยู่ในขั้นตอนของการพิจารณา ส่วนข้อกังวลในเรื่องของการชุมนุมสาธารณะนั้น คณะกรรมการฯ ก็มีความกังวลเช่นเดียวกัน ทั้งเรื่องของการข้อกำหนด กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถใช้ได้จริง และอาจมีการบังคับใช้ที่เกินขอบเขตซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาและแก้ไขกฎหมายให้มีความ ชัดเจนและรัดกุมมากยิ่งขึ้น สำหรับเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการฯ จะพิจารณา กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 บังคับใช้มาแล้วหลายปีแต่กฎหมายลูกหลายฉบับ ยังไม่ครอบคลุม โดยในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในระดับท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการฯ มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการโดยเห็นควรให้มีการเปิดเผยข้อมูล โดยประชาชนไม่ต้องร้องขอและได้เพิ่มเติมให้มีการเปิดเผยในระบบดิจิทัลด้วยเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึง ข้อมูลได้อย่างทั่วถึง ทันทีทันที่ และทันเหตุการณ์

ที่ประชุมเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาทราบและดำเนินการต่อไป

4.2 รายงานการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

นายวีระกร คำประกอบ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ คนที่หนึ่ง นำเสนอรายงานว่า ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ 3 ธันวาคม 2563 ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติยินยอมให้คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ถอนรายงานของคณะกรรมการฯ โดยนำรายงานกลับไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ก่อนที่จะเสนอรายงานดังกล่าวเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และให้ขยายระยะเวลาการศึกษาของคณะกรรมการฯออกไปอีก 45 วัน ซึ่งครบกำหนดในวันพฤหัสบดีที่ 31 ธันวาคม 2563 และเพื่อให้การจัดทำรายงานมีความครบถ้วนสมบูรณ์ คณะกรรมการฯ จึงขอขยายระยะเวลาการศึกษาออกไปอีก 90 วัน ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ตามที่ร้องขอ โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาทบทวนรายงานของคณะกรรมการฯ แล้ว และเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงได้ดำเนินการปรับปรุง โดยรายงานฉบับนี้ประกอบด้วย

1. รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ จำนวน 1 ฉบับ
2. รายงานของคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบทั้ง 6 คณะ จำนวน 1 ชุด
3. รายงานภาคผนวกของคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบทั้ง 6 คณะ จำนวน 3 ชุด

ทั้งนี้ วันศุกร์ที่ 12 มีนาคม 2564 คณะอนุกรรมการการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำเจ้าพระยา ได้เดินทางลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน ณ บ้านยายเหนือ ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย บ้านหาดบาย ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และบ้านปงของ ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยมีนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้อำนวยการโครงการกรมชลประทานเชียงราย ผู้นำชุมชนในพื้นที่ และกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่อำเภอเวียงแก่น อำเภอเชียงของ และอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เข้าร่วมประชุมและศึกษาดูงาน โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย กรมชลประทานได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยการพัฒนาแหล่งน้ำภายในพื้นที่เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน รวมทั้งสร้างประตูระบายน้ำในลำน้ำจาวเพื่อใช้สำหรับกักเก็บน้ำไว้เป็นน้ำต้นทุนสำหรับใช้ใน ช่วงฤดูแล้ง และพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งสถานีสูบน้ำจากแม่น้ำโขงแบบโซลาร์เซลล์เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่
2. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เสนอให้กรมชลประทานพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งสถานีสูบน้ำจากแม่น้ำโขงแบบโซลาร์เซลล์ บริเวณบ้านหาดบาย ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อช่วยเหลือปัญหาการขาดแคลนน้ำของราษฎรในพื้นที่
3. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เสนอให้กรมชลประทานพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการขุดลอกแก้มลิงในพื้นที่บริเวณที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงหรือหนังสือแสดงสิทธิในการใช้ประโยชน์หรือร่วมกันใช้ที่ดินในเขตราชพัสดุหรือเขตสาธารณประโยชน์ ออกโดยกรมที่ดิน (นสล.) เนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ บริเวณบ้านปงของ ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำโขง ให้ทำการติดตั้งสถานีสูบน้ำจากแม่น้ำโขงแบบโซลาร์เซลล์ บริเวณบ้านปง

ของตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เพื่อสูบน้ำเข้าแก้มลิง ซึ่งประชาชนในพื้นที่จะสามารถทำการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตรของตนเองได้ โดยโครงการดังกล่าวจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำให้กับเกษตรกรและพื้นที่เพาะปลูกทำการเกษตรได้ไม่น้อยกว่า 2,500 ไร่

นายอนุชา น้อยวงศ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ นำเสนอรายงานว่า โครงการลุ่มน้ำชมพูในเขตอำเภอวังทองและอำเภอนิคมบราวง จังหวัดพิษณุโลกมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยเป็นโครงการตั้งแต่ปี 2520 เป็นโครงการที่ตกสำรวจในการบรรจุเป็นโครงการพระราชดำริ ซึ่งตนได้ติดตามศึกษาและทำหนังสือถึงประธานคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่สมัยที่เป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปยังจังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2561 และได้ดำเนินการประชุมที่จังหวัดพิษณุโลกโดยเชิญตนไปร่วมด้วย ซึ่งทางคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการค้นคว้าโดยร่วมกับกรมชลประทานจนต่อมาได้บรรจุเป็นโครงการพระราชดำริ หลังจากนั้นตนได้อภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรหลายครั้งและได้ทำหนังสือทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาและรวบรวมรายชื่อพี่น้องประชาชน จำนวนกว่า 4,000 คนเพื่อทูลเกล้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ต่อมาคณะองคมนตรีได้มีการประชุมใหญ่เมื่อกลางเดือนตุลาคม 2564 และมีมติให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองชมพูโดยให้รวมการศึกษาสิ่งแวดล้อม และดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จในปี 2571 ทั้งนี้ การมีคณะกรรมการฯ ชุดนี้ ได้ดำเนินการให้เห็นแล้วว่าในจังหวัดพิษณุโลกเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อชาวจังหวัดพิษณุโลกถึง 3 อำเภอ และชาวจังหวัดพิจิตร 2 อำเภอ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม รองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ คนที่สอง นำเสนอรายงานว่า ในฐานะผู้ยื่นญัตติการแก้ไขปัญหาน้ำทั้งระบบในสมัยการประชุมสภาผู้แทนราษฎรนี้ ฉบับที่ 1 คือ โครงการผันน้ำโขง เลย ชี มูล ป่าสัก และฉบับที่ 2 คือโครงการผันน้ำโขง กก อิง น่าน เจ้าพระยา ป่าสัก แม่กลอง ท่าจีน ซึ่งปัญหาเรื่องน้ำนั้นมีทั้งน้ำบนฟ้า น้ำบนดิน และน้ำใต้ดิน โดยน้ำบนดินนั้นมีประมาณ 7 หมื่นล้านลูกบาศก์เมตร น้ำใต้ดิน 1.133 ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ ในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการน้ำนั้น รัฐบาลจะต้องวางแผนในการบริหารจัดการและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเมื่อน้ำมากก็สามารถเก็บน้ำไว้ที่สูงและมีช่องทางระบายได้ และเมื่อน้ำน้อยก็สามารถกักเก็บน้ำให้ประชาชนใช้ได้ รวมทั้งต้องสร้างเขื่อนกั้นน้ำ 4 จุด คือ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ รายงานฉบับนี้จะสามารถให้รัฐบาลนำไปแก้ไขปัญหาน้ำได้อย่างเป็นระบบ สำหรับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ประสบปัญหาน้ำแล้งส่งผลให้สามารถปลูกข้าวได้เพียงปีละ 1 ครั้ง แตกต่างจากพื้นที่ที่อยู่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาที่สามารถปลูกข้าวได้ 14 เดือน ได้ถึง 3 ครั้ง จึงต้องปรับเปลี่ยนไปทำการเกษตรด้านอื่น อีกทั้งเรียกร้องให้มีงบประมาณสนับสนุนการจัดทำฝายชะลอน้ำอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ ทั้งนี้ หากมีการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบจะทำให้ลดปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วมได้เป็นอย่างดี ส่วนในภาคใต้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว จึงมีการบริหารน้ำในพื้นที่เขื่อนรัชชประภา โดยกรมชลประทานได้ดำเนินการแก้ไขตามรายงานของคณะกรรมการฯ เพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้น อาทิ การผันน้ำ การกักเก็บน้ำ และการขยายประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งสมาชิกฯ เสนอให้สร้างอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติมสำหรับนำไปใช้ในหน้าแล้งและยังสามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ในฤดูน้ำหลาก และสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ รวมทั้งควรจัดตั้งพื้นที่บริเวณก่อนน้ำจะลงสู่ทะเลด้วยการออกแบบแก้มลิงเพื่อใช้เก็บน้ำบางส่วน ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ และสามารถนำไปใช้ในการเกษตรได้อีกด้วย สำหรับในภาคเหนือที่ประสบปัญหาน้ำท่วมที่เกิดจากน้ำที่ไหลลงมาจากภูเขาจึงมีการสร้างฝาย

ชลอน้ำขึ้น และพบว่าพื้นที่ราบลุ่มด้านล่างได้ผลประโยชน์แต่พื้นที่สร้างฝายนั้นยังพบปัญหาเช่นเดิม เนื่องจา
องค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้รับผลประโยชน์ก็จะไม่จัดสรรงบประมาณมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว
และเสนอแนะให้นำน้ำโขงมาช่วยในการพัฒนาพื้นที่สำหรับการอุปโภคบริโภคให้ตีมากยิ่งขึ้น ในภาคตะวันออกเฉียง
นั้นมีจังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งน้ำสำคัญ สามารถหล่อเลี้ยงการเกษตรที่มีมูลค่าสูง และยังเป็นแหล่งน้ำต้นทุน
ให้กับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น การพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดจันทบุรีจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง
ต่อการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงใต้ จึงควรมีการเร่งรัดพัฒนาอย่างรวดเร็ว และขอให้คณะกรรมการฯ ตั้งข้อสังเกต
เพิ่มเติมไปยังรัฐบาลโดยขอให้มีการจัดตั้งกระทรวงน้ำ เนื่องจากเป็นกระทรวงสากลที่มีอยู่ทั่วโลก โดยมี
จุดประสงค์เพื่อนำน้ำทั้งหมด อาทิ น้ำอุปโภค บริโภค น้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำบาดาล เข้าสู่กระบวนการ
การจัดการของกระทรวงน้ำและมีการบูรณาการทั้งระบบให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้อภิปราย
ถึงเนื้อหารายงานซึ่งยังขาดสาระสำคัญในประเด็นงบประมาณที่ใช้ในแต่ละโครงการว่าสามารถทำได้จริงหรือไม่
อีกทั้งยังไม่มีกรลั่นกรองและจัดลำดับความสำคัญ ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไม่มีความชัดเจน
โดยระบุให้รัฐบาลเร่งดำเนินการก่อสร้างโครงการผันน้ำยม มูลค่ากว่า 7 หมื่นล้านบาท ซึ่งงบประมาณดังกล่าว
ไม่ได้ระบุไว้ในรายงาน นอกจากนี้ ได้เสนอให้มีการสร้างโมเดลให้กับโครงการที่สามารถดำเนินการได้และต้อง
อยู่ภายใต้งบประมาณที่เป็นไปได้จริง ตลอดจนต้องแก้ปัญหาทางโครงสร้างอย่างจริงจัง และต้องพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตเกษตรกร มีการเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เน้นการสร้างเมือง สร้างงาน รองรับการเปลี่ยนอาชีพ
เกษตรกรมากขึ้นเพื่อผลักดันให้เป็นความมั่นคงทางเกษตรอย่างจริงจัง ต้องมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
อย่างแท้จริง ให้ความสำคัญและทำการเมืองท้องถิ่นให้เข้มแข็ง และจัดงบประมาณอย่างสมดุลเพราะประชาชน
จะได้รับประโยชน์โดยตรงมากกว่าโครงการใหญ่ รวมทั้งให้มีการศึกษาในกลุ่มแม่น้ำสุพรรณบุรีหรือลุ่มน้ำท่าจีน
เพิ่มเติมและควรมีการศึกษาอย่างบูรณาการเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับประชาชนต่อไป สำหรับภาคตะวันตกนั้น
ยังพบปัญหาน้ำท่วมในทุก ๆ ปี ส่งผลให้เกิดปัญหาพืชไร่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย และยังพบ
ปัญหาน้ำแล้งส่งผลให้ไม่มีน้ำใช้ในการทำพืชสวน ทั้งยังรวมถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะ
ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีน้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค ซึ่งรัฐบาลทราบปัญหาเป็นอย่างดี
และควรแก้ไขปัญหานี้โดยการเพิ่มปริมาณน้ำให้กับพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ควรศึกษา
การทำอ่างเก็บน้ำระหว่างภูเขาเพื่อนำไปใช้ในฤดูน้ำแล้ง ควรมีการสร้างอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติม และขยายขนาด
เขื่อนปราณบุรีให้สามารถเก็บน้ำได้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเสนอแนะให้นำพื้นที่อุทยานสามร้อยยอดเป็นอ่างเก็บน้ำ
และเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วย

นายประสงค์ บุรณพงษ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ชี้แจงเกี่ยวกับโครงการลุ่มน้ำสงคราม ซึ่งเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี 2531
ในสมัยนายชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี และเกิดแนวคิดลุ่มน้ำโขง ซี มูล ซึ่งแม่น้ำชี ครอบคลุม
14 จังหวัด แต่ยังคงจังหวัดนครพนม จึงได้เกิดโครงการลุ่มน้ำสงคราม จังหวัดนครพนมขึ้น ต่อมาในสมัย
นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เริ่มจัดทำโครงการลุ่มน้ำสงคราม โดยมีงบประมาณลงทุน
ในขณะนั้น 7 พันล้านบาท และสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาศึกษาเรื่องลุ่มน้ำ
ทั้งหมดทั่วประเทศ รวมถึงลุ่มน้ำโขง ซี มูล ด้วย ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์มากมายต่อพี่น้องประชาชน ทั้งนี้
แม่น้ำสงครามเป็นแม่น้ำสายสำคัญสายหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความยาวประมาณ 400 กิโลเมตร
เริ่มต้นจากอำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร ไหลขึ้นไปทางเหนือไปที่จังหวัดอุดรธานี และไหลมาสู่จังหวัด
หนองคาย บึงกาฬ และนครพนม โดยได้มีการศึกษาบริเวณกึ่งกลางอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
ประมาณ 145 กิโลเมตรจากปากน้ำ เนื่องจากเวลาน้ำหลากน้ำจะไหลขึ้นไปด้านบน เวลาน้ำแล้งน้ำจะไหลลงมา
ทำให้บริเวณนี้มีความสำคัญและเหมาะสมที่จะสร้างประตูระบายน้ำ ทั้งนี้ กรมชลประทานแจ้งว่า ได้มี

การจัดทำลุ่มน้ำทั้งสิ้น 9 แห่ง ซึ่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว 3 แห่ง คือประจวบฯ น้ำลำน้ำยาม มีพื้นที่รับประโยชน์ 5,000 ไร่ ประจวบฯ น้ำน้ำอูน มีพื้นที่รับประโยชน์ 9,000 ไร่ และประจวบฯ น้ำหนองบัว มีพื้นที่รับประโยชน์ 12,000 ไร่ อีกทั้งยังมีประจวบฯ น้ำห้วยทราย มีพื้นที่รับประโยชน์ 78,000 ไร่ ประจวบฯ น้ำบ้านก่อ ซึ่งกำลังก่อสร้างและคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2565 รวมถึงประจวบฯ น้ำปากยาม อย่างไรก็ตาม จะรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของสมาชิกฯ ไปดำเนินการต่อไป

นายศักดิ์ดา คงเพชร ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มลุ่มน้ำภาคอีสาน ชี้แจงในเรื่องความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณค่าเฉลี่ยต่อไร่ การผันน้ำโขง เลยกีชี มูล สงคราม โดยคณะกรรมการฯ ไม่ได้พิจารณาเพียงแค่มิติเดียวแต่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของสุขภาพและการศึกษาของพี่น้องชาวอีสานด้วย

นายสุรทิน พิจารณ์ ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มลุ่มน้ำภาคตะวันตก ชี้แจงว่า งบประมาณของโครงการเขื่อนปราณบุรีและแม่น้ำกุยบุรี กำลังอยู่ระหว่างการขอปรับแก้เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีและสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับเรื่องการสร้างเขื่อนบ้านจันต์ อำเภอบางบาล จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นเขื่อนเดียวในโลกที่พี่น้องประชาชนเดินขบวนให้สร้างเขื่อนเพราะต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพของตนจากชาวไร่มาเป็นชาวประมง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้สร้างเขื่อนดังกล่าวแล้วโดยมีงบประมาณจำนวน 3,542 ล้านบาท

นายสาคร เกี้ยวข้อง ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มลุ่มน้ำภาคใต้ ชี้แจงว่า ลุ่มน้ำภาคใต้ประกอบด้วยลุ่มน้ำหลัก 5 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ลุ่มน้ำตาปี ลุ่มแม่น้ำปัตตานี และลุ่มแม่น้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งจังหวัดภาคใต้นั้นมีปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมากแต่ก็ยังขาดแคลนน้ำ และมีแม่น้ำสายสั้น ๆ หลายสายที่ยังต้องการการดูแลรักษาและการบริหารจัดการน้ำที่ถูกต้องตามหลักการ ทั้งพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ทางเศรษฐกิจ และพื้นที่การท่องเที่ยวที่มีการเติบโตค่อนข้างสูง โดยการจัดการแหล่งน้ำต่าง ๆ เหล่านี้ คณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่เกือบครบทุกจังหวัด และพบปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาในพื้นที่บนเกาะสำคัญในภาคใต้ที่ขาดแคลนน้ำดิบและน้ำต้นทุน มีความต้องการเอาน้ำจากแผ่นดินใหญ่และต้องการพัฒนาแหล่งน้ำภายในเกาะซึ่งแต่ละเกาะยังมีพื้นที่ที่มีปัญหาและต้องการขุดเจาะน้ำบาดาลตามระบบนวัตกรรมใหม่ที่ไม่ต้องการใช้พื้นที่มาก โดยพื้นที่เกาะส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่อุทยาน พื้นที่ป่าไม้ถาวร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำอ่างเก็บน้ำ ดังนั้น จึงต้องอาศัยการบริหารจัดการซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีหน่วยงานเกือบครบทุกหน่วยงานลงพื้นที่ไปศึกษาปัญหาร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้นำท้องถิ่นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการฯ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิตางค์ พิสัยหล้า โฆษกคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ชี้แจงว่า คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาการบริหารจัดการน้ำในภาคนโยบาย โดยมีได้ละเอียดต่อปัญหาด้านการจัดการน้ำซึ่งมาจากองค์กร เนื่องจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2560 เพราะฉะนั้นด้วยระยะเวลาเพียง 4 ปี จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เพราะยังคงต้องแก้ไขปัญหาที่ค้างมาเป็นเวลานาน เนื่องจากตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาก่อนที่จะมีการก่อตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ไม่มีผู้รับผิดชอบอย่างจริงจัง ซึ่งข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ จะถูกส่งไปยังสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติรับผิดชอบดำเนินการต่อไป ดังนั้นการจัดตั้งกระทรวงน้ำจึงชะลอไว้ก่อน ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้มีการผลักดันพระราชบัญญัติน้ำที่สนับสนุนให้ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ ได้มีบทบาทในการแก้ปัญหามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้ให้ความสำคัญกับประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ การสนับสนุนแผนงานระดับท้องถิ่น

ให้สามารถปฏิบัติงานได้ ซึ่งในประเด็นนี้คณะกรรมการได้เสนอไว้ในรายงานเพื่อเป็นนโยบายให้รัฐบาลนำไปดำเนินงานต่อไป

นายวีระกร คำประกอบ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า โครงการทั้งหมดที่เสนอในรายงานล้วนเป็นโครงการที่สมาชิกฯ เสนอให้กับคณะกรรมการฯ พิจารณา ในการเรียงลำดับความสำคัญนั้นมีใช้หน้าที่ของคณะกรรมการฯ แต่เป็นหน้าที่ของกรมชลประทานและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ได้ติดตามประเด็นใช้ระบบโซลาร์เซลล์ส่งน้ำจากน้ำโขงเข้ามาสู่แผ่นดิน แต่กรมชลประทานเห็นว่าเป็นแม่น้ำต่างประเทศไม่สามารถหยิบยกมาใช้ได้ โดยความจริงแล้วประเทศไทยมีพื้นที่รับน้ำและปล่อยน้ำ ซึ่งสามารถนำน้ำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม จึงได้ให้กรมชลประทานดำเนินการขุดลำนน้ำเข้ามาสู่ในแผ่นดิน โดยคณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงไม่สามารถไปได้ในทุกลำนน้ำ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้เสนอแนะให้กรมชลประทานให้โอกาสเกษตรกรในลุ่มน้ำเจ้าพระยาได้ทำนาปรัง เนื่องจากในปีนี้เขื่อนภูมิพลสามารถเก็บน้ำได้มากกว่าปกติ ส่วนในประเด็นการขุดลอกหนองบึงที่ไม่เสนอไว้ในรายงานนั้นเนื่องจากสำนักงานทรัพยากรน้ำชาติมีนโยบายอยู่แล้ว หากประชาชนในพื้นที่มีความประสงค์สามารถแจ้งโครงการไปยังชลประทานจังหวัดได้

ทั้งนี้ หลังจากที่สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนโยบาย และคณะกรรมการฯ ได้ตอบชี้แจงเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ ได้ขอให้ลงมติในการประชุมครั้งถัดไป จากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 16.50 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 16.50 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร